

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานกับการป้องกันผลกระทบสุขภาพจากตัวทำละลายอินทรีย์ในอุตสาหกรรมพอกหนังและผลิตเครื่องหนัง โดยการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 5 ส่วน ดังต่อไปนี้

- ส่วนที่ 1 การตอบกลับของข้อมูล
- ส่วนที่ 2 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่
 - 2.1 ข้อมูลด้านเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน
 - 2.2 ข้อมูลด้านสถานประกอบการ
- ส่วนที่ 3 ข้อมูลด้านบทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานกับการป้องกันผลกระทบต่อสุขภาพจากตัวทำละลายอินทรีย์
- ส่วนที่ 4 ปัจจัยที่มีผลต่อบทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน
- ส่วนที่ 5 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เจาะลึกเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน

คำนิยาม สำหรับการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ได้กำหนดคำย่อที่ใช้ ดังต่อไปนี้

1. เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน (จป.) = เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ
2. คณะกรรมการความปลอดภัย = คณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน
3. นโยบายการจัดการ = นโยบายการบริหารการจัดการความปลอดภัย
4. การฝึกอบรม = การฝึกอบรมและอบรมคนงานด้านความปลอดภัย
5. การป้องกันแหล่งกำเนิด = การป้องกันอันตรายที่แหล่งกำเนิดของตัวทำละลายอินทรีย์
6. การป้องกันทางผ่าน = การป้องกันอันตรายที่ทางผ่านของตัวทำละลายอินทรีย์
7. การป้องกันตัวบุคคลและกฎระเบียบ = การป้องกันอันตรายที่ตัวบุคคลจากตัวทำละลายอินทรีย์และการปฏิบัติตามกฎระเบียบความปลอดภัย

ส่วนที่ 1 การตอบกลับของข้อมูล

จากการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ให้เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน (จป.) ในโรงงานฟอกหนังและผลิตเครื่องหนังตอบกลับ ผลการสำรวจข้อมูลสถานประกอบการ พบว่ามีสถานประกอบการที่มีคนงานตั้งแต่ 50 คนขึ้นไป จำนวน 257 แห่ง สถานประกอบการมีจป. ปฏิบัติหน้าที่ทั้งหมด 225 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 87.5 มีจป. ตอบกลับแบบสอบถาม 137 คน คิดเป็นร้อยละ 60.8 (ตารางที่ 1)

เมื่อพิจารณาประเภทสถานประกอบการ พบว่าโรงงานอุตสาหกรรมผลิตเครื่องหนังมีจป. ตอบกลับแบบสอบถามมากที่สุด ร้อยละ 92.6 โรงงานอุตสาหกรรมผลิตรองเท้าหนัง มีจป. ตอบกลับแบบสอบถามน้อยที่สุด ร้อยละ 46.1 โดยจป. กลุ่มที่ตอบกลับและไม่ตอบกลับแบบสอบถาม มีลักษณะพื้นฐานด้านประเภทสถานประกอบการที่ปฏิบัติงานอยู่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.001$)

สถานประกอบการส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในเขตภาคกลาง ร้อยละ 92.6 มีการตอบกลับแบบสอบถามของจป. คิดเป็นร้อยละ 60.5 และพบว่าทุกภาคที่มีสถานประกอบการมีการตอบกลับแบบสอบถามมากกว่าร้อยละ 55.6

ขนาดของสถานประกอบการที่จป. ตอบกลับมากที่สุด ได้แก่ สถานประกอบการที่มีคนงานมากกว่า 1,000 คนขึ้นไป พบร้อยละ 91.7 ซึ่งอัตราการตอบกลับนั้นลดลงตามขนาดของคนงานในสถานประกอบการ โดยสถานประกอบการที่มีคนงานขนาด 50 - 99 คน มีจป. ตอบกลับแบบสอบถามน้อยที่สุด เพียงร้อยละ 29.4 เท่านั้น (ตารางที่ 2)

ส่วนที่ 2 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป

2.1 ข้อมูลด้านเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน

จำนวนจป. ในโรงงานอุตสาหกรรมฟอกหนังและผลิตเครื่องหนังที่มีการตอบกลับแบบสอบถาม 137 คน เป็นเพศชาย ร้อยละ 72.3 เป็นเพศหญิง ร้อยละ 27.7 และมีอายุโดยเฉลี่ย 33.6 ปี พบว่ามีอายุต่ำกว่า 30 ปี ร้อยละ 33.6 รองลงมาเป็นช่วงอายุ 36 - 40 ปี ร้อยละ 24.8

ระดับการศึกษาของ จป. พบว่าจบการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 54.0 รองลงมาคือ ระดับอนุปริญญา ร้อยละ 27.0 คุณสมบัติของการเป็น จป. ส่วนใหญ่ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ 180 ชั่วโมง ร้อยละ 76.6 เพียงส่วนน้อยที่จบสาขาอาชีพอื่น ร้อยละ 5.1 เท่านั้น ลักษณะการทำงานส่วนใหญ่พบว่า จป. ทำงานความปลอดภัยร่วมกับงานอื่น ร้อยละ 81.0 (งานอื่น ได้แก่ งานบุคคลและธุรการ งานผลิต งานสิ่งแวดล้อม งานซ่อมบำรุงและงานฝึกอบรม)

ระยะเวลาการปฏิบัติงานในสถานประกอบการของ จป. อยู่ระหว่าง 1 – 2 ปี ร้อยละ 52.6 โดยส่วนใหญ่ไม่มีประสบการณ์การทำงานจากสถานประกอบการแห่งอื่น ร้อยละ 68.6 และส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับการฝึกอบรมด้านความปลอดภัยในการทำงานกับสารเคมี ร้อยละ 70.8 มีเพียงส่วนน้อยที่ได้รับการฝึกอบรมด้านความปลอดภัยในการทำงานกับสารเคมี ร้อยละ 29.2

จำนวน จป. ทั้งหมดในสถานประกอบการ (จป.ระดับปฏิบัติการ จป. ระดับหัวหน้างาน จป. ระดับบริหาร และ จป. ระดับวิชาชีพ) มีจำนวน 1 – 3 คน คิดเป็นร้อยละ 29.2 ขณะเดียวกันจำนวนพนักงานในหน่วยงานที่ จป. ปฏิบัติงาน พบว่ามีมากกว่า 10 คน คิดเป็นร้อยละ 34.3 มีจำนวน 10 คนลงมาเป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 53.3 และ จป. ส่วนใหญ่เป็นกรรมการในคณะกรรมการความปลอดภัย คิดเป็นร้อยละ 78.8

หน่วยงานที่ จป. ปฏิบัติงานส่วนใหญ่ ได้แก่ ฝ่ายทรัพยากรบุคคลและธุรการ ร้อยละ 43.1 และปฏิบัติงานในฝ่ายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม คิดเป็นร้อยละ 15.3 บุคคลที่เป็นผู้บริหารเหนือ จป. 1 ระดับขึ้นไป ได้แก่ ผู้จัดการสถานประกอบการหรือผู้จัดการโรงงาน ร้อยละ 40.9 และพบว่าผู้จัดการฝ่ายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อมที่เป็นผู้บริหารเหนือ จป. คิดเป็นร้อยละ 5.1 (ตารางที่ 3)

2.2 ข้อมูลด้านสถานประกอบการ

จากกลุ่มประเภทกิจการที่ศึกษา พบว่ามีโรงงานผลิตรองเท้าหนังร้อยละ 42.3 รองลงมาได้แก่ โรงงานผลิตเครื่องหนัง ร้อยละ 36.8

จำนวนคนงานในสถานประกอบการส่วนใหญ่เป็นโรงงานขนาดกลางและขนาดย่อม โดยสถานประกอบการขนาด 100 – 299 คน มีร้อยละ 43.0 รองลงมาคือสถานประกอบการขนาด 50 – 99 คน ร้อยละ 16.7 และพบว่าสถานประกอบการขนาดอื่น ๆ ก็มีจำนวนใกล้เคียงกัน

ระยะเวลาที่สถานประกอบการเปิดดำเนินการอยู่ในระหว่าง 11 – 20 ปี ร้อยละ 37.2 รองลงมาอยู่ในระหว่าง 6 – 10 ร้อยละ 26.3 และ 10 ปีลงมา ร้อยละ 50.4 ที่ตั้งของสถานประกอบการส่วนใหญ่ตั้งอยู่นอกเขตนิคมอุตสาหกรรม ร้อยละ 65.7

สถานประกอบการส่วนใหญ่ไม่ได้รับการรับรองมาตรฐานการจัดการ ร้อยละ 58.4 มีสถานประกอบการที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการจัดการ ISO 9000, ISO 14000 และ ISO 9000 ร่วมกับ ISO 14000 ร้อยละ 19.7, 9.5 และ 8.0 ตามลำดับ

จป. ส่วนใหญ่ทราบว่ามีการใช้ตัวทำละลายอินทรีย์ในสถานประกอบการและทราบว่ามีความอันตรายต่อสุขภาพ ร้อยละ 67.9 เท่ากัน ซึ่งใกล้เคียงกันกับการที่ จป. ทราบชื่อตัวทำละลายอินทรีย์ในกระบวนการผลิต ร้อยละ 64.4 และพบว่า จป. ไม่ทราบว่ามีการใช้ตัวทำละลายอินทรีย์ ไม่ทราบอันตรายต่อสุขภาพและไม่ทราบชื่อตัวทำละลายอินทรีย์ในกระบวนการผลิต มีประมาณ 1 ใน 3 (ร้อยละ 30.7)

การใช้ตัวทำละลายอินทรีย์ในสถานประกอบการ พบว่า ปริมาณเฉลี่ย 10 – 100 ลิตร / เดือนคิดเป็นร้อยละ 17.5 รองลงมาปริมาณมากกว่า 1,000 ลิตร / เดือน คิดเป็นร้อยละ 11.7

สถานประกอบการส่วนใหญ่ไม่มีอุบัติเหตุหรือการบาดเจ็บจากตัวทำละลายอินทรีย์ ในช่วง 1 ปี ที่ผ่านมา คิดเป็นร้อยละ 81.8 พบว่าสถานประกอบการที่มีอุบัติเหตุหรือการบาดเจ็บ คิดเป็นร้อยละ 13.9 (ตารางที่ 4)

ส่วนที่ 3 ข้อมูลด้านบทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานกับการป้องกันผลกระทบต่อสุขภาพจากตัวทำละลายอินทรีย์

3.1 นโยบายการบริหารจัดการความปลอดภัย

พบว่า บทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบของ จป. ด้านนโยบายความปลอดภัยส่วนใหญ่ที่มีการปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ ได้แก่ การแจ้งประกาศและมีส่วนร่วมสนับสนุนในการกำหนดนโยบายความปลอดภัยเกี่ยวกับสารเคมี ร้อยละ 69.3 และ 65.0 ตามลำดับ

บทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบด้านการบริหารจัดการความปลอดภัย จป. ส่วนใหญ่ปฏิบัติสม่ำเสมอ ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการสำรวจโรงงานที่มีการใช้ตัวทำละลายอินทรีย์ คิดเป็น

ร้อยละ 53.3 ในขณะที่บทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบที่ จป. ไม่ได้ปฏิบัติ คือ การมีส่วนร่วมในการใช้ระบบขออนุญาตให้ทำงาน (Permit to work) คิดเป็นร้อยละ 32.1 รองลงมาเป็นการประสานงานให้มีการสืบค้นและประเมินอันตรายจากตัวทำละลายอินทรีย์ในกระบวนการผลิตคิดเป็นร้อยละ 28.5 (ตารางที่ 5)

3.2 ด้านการฝึกอบรมและแนะนำคนงาน

จป. ส่วนใหญ่ปฏิบัติตามบทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบด้านการฝึกอบรมแก่คนงาน (มากกว่าร้อยละ 50) โดยพบว่า มีการปฏิบัติสม่ำเสมอในเรื่องการให้ความรู้ เพื่อสร้างจิตสำนึกให้คนงานตระหนักถึงอันตรายจากตัวทำละลายอินทรีย์ ร้อยละ 61.3 รองลงมา ได้แก่ การให้ความรู้ด้านอันตรายจากตัวทำละลายอินทรีย์แก่คนงานที่ย้ายงานใหม่ ร้อยละ 54.0

ในขณะที่บทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบของ จป. ด้านการแนะนำให้ความรู้แก่คนงานเพื่อรักษาสุขภาพส่วนบุคคลนั้น จป. ส่วนใหญ่ปฏิบัติสม่ำเสมอ ได้แก่ ให้คนงานล้างมือก่อนรับประทานอาหารและเครื่องดื่ม ร้อยละ 75.2 แต่พบว่าการให้คนงานเปลี่ยนชุดพนักงานก่อนกลับบ้าน จป. ส่วนใหญ่ไม่ได้ปฏิบัติร้อยละ 56.2 (ตาราง 6)

3.3 ด้านกิจกรรมการป้องกันอันตรายจากแหล่งกำเนิดของตัวทำละลายอินทรีย์

พบว่า จป. ส่วนใหญ่ปฏิบัติสม่ำเสมอในด้านให้มีการควบคุมการระเหยของตัวทำละลายอินทรีย์ในพื้นที่ทำงาน ร้อยละ 75.2 แต่ส่วนใหญ่ไม่ได้ปฏิบัติตามวิธีการระบบเปียก (Wet method) เพื่อลดการฟุ้งกระจายของตัวทำละลายอินทรีย์ในกระบวนการผลิต คิดเป็นร้อยละ 47.4 (ตารางที่ 7)

3.4 ด้านกิจกรรมการป้องกันอันตรายจากทางผ่านของตัวทำละลายอินทรีย์

กิจกรรมการป้องกันอันตรายจากทางผ่านของตัวทำละลายอินทรีย์ที่ จป. ส่วนใหญ่ปฏิบัติสม่ำเสมอ ได้แก่ ให้มีการจัดเก็บวัตถุติดและภาชนะบรรจุตัวทำละลายอินทรีย์อย่างเป็นระเบียบและเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 69.3 และ 65.0 ตามลำดับ

ในขณะที่บทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบของ จป. ส่วนใหญ่ไม่ได้มีการติดตั้งอุปกรณ์ตรวจวัดสารเคมีรั่วไหลในพื้นที่การทำงาน คิดเป็นร้อยละ 50.4 รองลงมา ได้แก่ ให้มีการจัดทำข้อมูลรายละเอียดของสารเคมี (MSDS) ให้คนงานทุกคนได้ทราบ คิดเป็นร้อยละ 25.5 (ตารางที่ 8)

3.5 ด้านกิจกรรมการป้องกันอันตรายที่ตัวบุคคลและกฎระเบียบความปลอดภัย พบว่า กิจกรรมการป้องกันอันตรายที่ตัวบุคคล จป.ส่วนใหญ่ปฏิบัติสม่ำเสมอ คือ ให้คนงานสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล (PPE) ได้แก่ ถุงมือ หน้ากาก และ แว่นครอบกันสารเคมี (ร้อยละ 67.2, 56.2, และ 50.4 ตามลำดับ) รองลงมา ได้แก่ ให้มี อ่างล้างมือ ฝักบัวและที่ล้างตาฉุกเฉินบริเวณพื้นที่ทำงาน คิดเป็นร้อยละ 59.1 ในขณะที่ บทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบในด้านกิจกรรมให้มีการตรวจสุขภาพคนงาน จป. ส่วนใหญ่ ไม่ได้ ปฏิบัติ เช่น การตรวจเลือด การตรวจปัสสาวะ ทดสอบสมรรถภาพปอด และเอกซเรย์ปอด (ร้อยละ 49.6, 45.3, 43.1 และ 38.0 ตามลำดับ)

ในด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบความปลอดภัย จป. ส่วนใหญ่ปฏิบัติสม่ำเสมอมากกว่า ร้อยละ 50 โดยเฉพาะการกำหนดให้มีกฎระเบียบห้ามคนงานสูบบุหรี่ในพื้นที่ทำงาน คิดเป็น ร้อยละ 92.7 รองลงมา ได้แก่ การกำหนดให้มีกฎระเบียบ ห้ามคนงานนำอาหาร เครื่องดื่ม เข้ามาในพื้นที่ทำงาน คิดเป็นร้อยละ 84.7 (ตารางที่ 9)

ส่วนที่ 4. ปัจจัยที่มีผลต่อบทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัย ในการทำงาน

จากตารางที่ 10 ปัจจัยที่มีผลต่อบทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน พบว่า มีปัจจัยที่มีความสัมพันธ์โดยภาพรวม ดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลด้านเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน ได้แก่

1.1 การได้รับการฝึกอบรมความปลอดภัยจากสารเคมีของ จป.

จป. ที่เคยได้รับการฝึกอบรมความปลอดภัยจากสารเคมี มีค่าร้อยละของการปฏิบัติงาน ไม่ดีน้อยกว่า จป.ที่ไม่เคยได้รับการฝึกอบรมความปลอดภัยจากสารเคมี (น้อยกว่า 2 เท่า) หรืออีก ความหมายหนึ่ง คือ การได้รับการฝึกอบรมความปลอดภัยจากสารเคมีเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการ ปฏิบัติงานที่ดีในบทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบของ จป. ในสถานประกอบการอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติ ($p < 0.05$)

1.2 คุณสมบัติของการเป็น จป.

จป. ที่มีคุณสมบัติจบการศึกษาสาขาอาชีวอนามัย มีการปฏิบัติงานดี คิดเป็นร้อยละ 100 ในขณะที่ จป. กลุ่มที่ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตร 180 ชั่วโมง มีค่าร้อยละของการปฏิบัติงาน

ไม่ดีใกล้เคียงกันในแต่ละปัจจัย (ร้อยละ 17.1 – 25.7) โดยพบว่า มีน้อยกว่า จป. กลุ่มอื่น ๆ อย่างชัดเจน (กลุ่มอื่น ๆ ได้แก่ บุคคลที่เป็น จป. โดยยังไม่ได้รับการฝึกอบรมหลักสูตร 180 ชั่วโมง หรือบุคคลที่ทำงานด้านความปลอดภัยโดยมีประสบการณ์จากงานอื่น)

ดังนั้นคุณสมบัติของการเป็น จป. ถือเป็นปัจจัยสำคัญต่อความสัมพันธ์ในบทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบของ จป. อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.001$)

1.3 จำนวน จป. ในสถานประกอบการ

สถานประกอบการที่มี จป. (ระดับพื้นฐาน ระดับหัวหน้างาน ระดับบริหารและระดับวิชาชีพ) ในจำนวนที่มากขึ้น พบว่า ค่าร้อยละของการปฏิบัติงานไม่ดีมีแนวโน้มต่ำลง หรืออีกนัยหนึ่งคือ การที่มี จป. ในสถานประกอบการเพิ่มมากขึ้นในแต่ละระดับจะทำให้ค่าร้อยละของการปฏิบัติงานที่ดีสูงขึ้น จำนวน จป. ในสถานประกอบการจึงเป็นปัจจัยที่มีผลต่อความสัมพันธ์ในบทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบของ จป. อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.01$)

1.4 หน่วยงานที่ จป. ปฏิบัติงาน

จป. ที่ปฏิบัติงานในฝ่ายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม มีค่าร้อยละของการปฏิบัติงานไม่ดีขึ้นที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับการที่ จป. ปฏิบัติงานในฝ่ายต่าง ๆ ในขณะที่ จป. ปฏิบัติงานในฝ่ายอื่น (ฝ่ายการตลาด ฝ่ายประกันคุณภาพ ฝ่ายบัญชี) พบว่า มีค่าร้อยละของการปฏิบัติงานไม่ดีสูงมาก (ร้อยละ 37.5 – 68.8) การที่ จป. ปฏิบัติงานแต่ละฝ่ายแตกต่างกันนั้น ถือเป็นปัจจัยที่มีผลต่อความสัมพันธ์ในบทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบของ จป. อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.001$)

1.5 การเป็นกรรมการในคณะกรรมการความปลอดภัย

จป. ที่เป็นกรรมการในคณะกรรมการความปลอดภัยของสถานประกอบการ มีค่าร้อยละของการปฏิบัติงานไม่ดีขึ้นน้อยกว่า จป. ที่ไม่ได้เป็นกรรมการในคณะกรรมการความปลอดภัยอย่างชัดเจน (น้อยกว่า 2 เท่า) ดังนั้นการเป็นกรรมการในคณะกรรมการความปลอดภัย จึงเป็นปัจจัยที่มีผลต่อความสัมพันธ์ในบทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบของ จป. อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.01$)

2. ข้อมูลด้านสถานประกอบการ ได้แก่

2.1 ประเภทกิจการ

สถานประกอบการในประเภทกิจการผลิตเครื่องหนัง มีค่าร้อยละของการปฏิบัติงานไม่ได้สูงกว่าสถานประกอบการในประเภทกิจการอื่น ในขณะที่สถานประกอบการประเภทกิจการผลิตรองเท้าหนัง มีค่าร้อยละของการปฏิบัติงานไม่ด้น้อยที่สุด (ร้อยละ 3.4 – 15.5)

ความแตกต่างของประเภทกิจการ ได้แก่ ฟอกหนัง ผลิตเครื่องหนัง และผลิตรองเท้าหนัง จึงเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานด้านความปลอดภัยอย่างชัดเจน และมีความสัมพันธ์กับบทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบของ จป. อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.001$)

2.2 จำนวนลูกจ้างในสถานประกอบการ

สถานประกอบการที่มีจำนวนลูกจ้างตั้งแต่ 50 – 99 คน มีค่าร้อยละของการปฏิบัติงานไม่ได้สูงกว่ากลุ่มสถานประกอบการอื่น ๆ โดยค่าร้อยละของการปฏิบัติงานไม่ได้มีแนวโน้มลดลงเมื่อสถานประกอบการมีขนาดจำนวนลูกจ้างที่เพิ่มขึ้น หรืออีกนัยหนึ่งคือ สถานประกอบการขนาดใหญ่จะมีค่าร้อยละของการปฏิบัติงานความปลอดภัยสูงกว่ากลุ่มสถานประกอบการขนาดกลางหรือขนาดย่อม

ดังนั้นจำนวนลูกจ้างในสถานประกอบการ จึงมีผลต่อความสัมพันธ์กับบทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบของ จป. อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

2.3 การได้รับรองมาตรฐานของสถานประกอบการ

สถานประกอบการส่วนใหญ่ไม่ได้รับการรับรองมาตรฐาน แต่พบว่า สถานประกอบการที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน จะมีค่าร้อยละของการปฏิบัติงานไม่ได้ลดลงตามจำนวนระบบมาตรฐานที่มีอย่างเห็นได้ชัดเจน เช่น ISO 9000 และ ISO 14000 การได้รับการรับรองมาตรฐานของสถานประกอบการจึงเป็นปัจจัยที่มีผลต่อบทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบของ จป. อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.01$)

2.4 การทราบถึงการใช้ตัวทำละลายอินทรีย์ในสถานประกอบการ

จป. ที่ทราบถึงการใช้ตัวทำละลายอินทรีย์ในกระบวนการผลิต มีค่าร้อยละของการปฏิบัติงานไม่ได้น้อยกว่า จป. ที่ไม่ทราบว่ามีการใช้ตัวทำละลายอินทรีย์ในกระบวนการผลิตอย่างชัดเจน (น้อยกว่า 3 เท่า) การทราบถึงการใช้ตัวทำละลายอินทรีย์ในสถานประกอบการของ จป. จึงเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานความปลอดภัยและมีความสัมพันธ์กับบทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบของ จป. อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.01$)

2.5 การทราบชื่อตัวทำลายอินทรีย์ในสถานประกอบการ

จป.ที่ทราบชื่อตัวทำลายอินทรีย์ในกระบวนการผลิต มีค่าร้อยละของการปฏิบัติงาน 'ไม่ได้น้อยกว่า จป.ที่ไม่ทราบชื่อตัวทำลายอินทรีย์ในกระบวนการผลิต (น้อยกว่า 2 เท่า) ดังนั้น การทราบชื่อตัวทำลายอินทรีย์ในสถานประกอบการจึงเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงาน ความปลอดภัยและมีความสัมพันธ์กับบทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบของ จป. อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.001$)

ดังนั้น จึงสามารถสรุปปัจจัยที่มีผลต่อบทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) ได้แก่ การได้รับการฝึกอบรมความปลอดภัยจากสารเคมี คุณสมบัติของการเป็น จป. จำนวนจป.ในสถานประกอบการ หน่วยงานที่ จป. ปฏิบัติงานการเป็นกรรมการในคณะกรรมการความปลอดภัย ประเภทกิจการ จำนวนลูกจ้างในสถานประกอบการ การได้รับรองมาตรฐาน จป.ทราบถึงการใช้และทราบชื่อตัวทำลายอินทรีย์ในสถานประกอบการ

ส่วนที่ 1 การตอบกลับของข้อมูล

ตารางที่ 1 แสดงจำนวน และร้อยละของการตอบกลับแบบสอบถามของสถานประกอบการ
พอกหนังและผลิตเครื่องหนังจำแนกตามภาค

ที่ตั้งสถานประกอบการ	สถานประกอบการทั้งหมด	สถานประกอบการที่มี จป.		การตอบกลับ	
	จำนวน	จำนวน	(ร้อยละ)	จำนวน	(ร้อยละ)
ภาคเหนือ	5	5	(100)	4	(80.0)
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	13	9	(100)	5	(55.6)
ภาคกลาง	238	210	(100)	127	(60.5)
ภาคใต้	1	1	(100)	1	(100)
รวม	257	225	(100)	137	(60.8)

ตารางที่ 2 แสดงจำนวน และร้อยละของการตอบกลับแบบสอบถามจำแนกตามลักษณะพื้นฐานของสถานประกอบการ (n = 225)

	ลักษณะพื้นฐาน		รวม	จำนวน	(ร้อยละ)	p-value
	ของ					
	สถานประกอบการ					
ประเภทสถานประกอบการ						
ฟอกหนัง	45	29 (64.4)	16	(35.6)	0.000*	
ผลิตเครื่องหนัง	54	50 (92.6)	4	(7.4)		
ผลิตรองเท้าหนัง	126	58 (46.1)	68	(53.9)		
ที่ตั้งสถานประกอบการ						
ภาคเหนือ	5	4 (80.0)	1	(20.0)	0.223	
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	9	5 (55.6)	4	(44.4)		
ภาคกลาง	210	127 (60.5)	83	(39.5)		
ภาคใต้	1	1 (100)	0	(0)		
ขนาดสถานประกอบการ						
50 – 99 คน	78	23 (29.4)	55	(70.6)	0.220	
100 – 299 คน	73	35 (48.6)	38	(51.4)		
300 – 499 คน	27	16 (59.3)	11	(40.7)		
500 – 999 คน	24	17 (70.8)	7	(29.2)		
> 1000 คน	24	22 (91.7)	2	(8.3)		

* p < 0.001

ส่วนที่ 2 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป

2.1 ข้อมูลด้านเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน

ตารางที่ 3 แสดงจำนวน และร้อยละของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานจำแนกตามลักษณะทั่วไป (n = 137)

ลักษณะทั่วไปของ จป.	จำนวน	(ร้อยละ)
เพศ		
ชาย	99	(72.3)
หญิง	38	(27.7)
อายุ		
< 30 ปี	46	(33.6)
31 – 35 ปี	27	(19.7)
36 – 40 ปี	34	(24.8)
> 40 ปี	18	(13.1)
ไม่ระบุอายุ	12	(8.8)
ระดับการศึกษา		
มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช.	23	(16.8)
อนุปริญญา / ปวส.	37	(27.0)
ปริญญาตรี	74	(54.0)
อื่น ๆ	3	(2.2)
คุณสมบัติของการเป็น จป.		
ผ่านหลักสูตร 180 ชม.	105	(76.6)
จบอาชีวอนามัย	7	(5.1)
อื่น ๆ	25	(18.1)
ลักษณะการทำงาน		
งานความปลอดภัยอย่างเดียว	26	(19.0)
งานความปลอดภัยร่วมกับงานอื่น	111	(81.0)

ตารางที่ 3 (ต่อ) แสดงจำนวนและร้อยละของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานจำแนกตามลักษณะทั่วไป (n = 137)

ลักษณะทั่วไปของ จป.	จำนวน	(ร้อยละ)
ระยะเวลาการปฏิบัติงานในสถานประกอบการ ^๕		
1-2 ปี	72	(52.6)
3-4 ปี	36	(26.3)
> 4 ปี	29	(21.3)
ประสบการณ์การทำงานจากสถานประกอบการอื่น		
ไม่มี	94	(68.6)
1-3 ปี	30	(21.9)
> 3 ปี	4	(2.9)
ไม่ระบุ	9	(6.6)
การได้รับการฝึกอบรมด้านความปลอดภัยจากสารเคมี		
เคยได้รับ	40	(29.2)
ไม่เคยได้รับ	97	(70.8)
จำนวน จป. ทั้งหมดในสถานประกอบการ ^๕		
1-3 คน	40	(29.2)
4-10 คน	36	(26.3)
9-28 คน	25	(18.2)
> 28 คน	28	(20.4)
ไม่ระบุ	8	(5.8)
จำนวนพนักงานในหน่วยงานที่จป.ปฏิบัติงาน ^๕		
1-4 คน	41	(29.9)
5-10 คน	32	(23.4)
> 10 คน	47	(34.3)
ไม่ระบุ	17	(12.4)
การเป็นกรรมการในคณะกรรมการความปลอดภัย		
เป็น	108	(78.8)
ไม่เป็น	29	(21.2)

^๕ แบ่งช่วงตามค่าเปอร์เซ็นต์การกระจายของข้อมูล

ตารางที่ 3 (ต่อ) แสดงจำนวน และร้อยละของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานจำแนกตามลักษณะทั่วไป (n = 137)

ลักษณะทั่วไปของ จป.	จำนวน	(ร้อยละ)
หน่วยงานที่ จป.ปฏิบัติงาน		
ฝ่ายทรัพยากรบุคคลและธุรการ	59	(43.1)
ฝ่ายผลิต	36	(26.3)
ฝ่ายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและ สิ่งแวดล้อม	21	(15.3)
อื่น ๆ	16	(11.7)
ไม่ตอบ / ไม่ระบุ	5	(3.6)
บุคคลที่เป็นผู้บริหารเหนือ จป. 1 ระดับ		
ผจก. สถานประกอบการ	56	(40.9)
ผจก. ฝ่ายทรัพยากรบุคคลและธุรการ	45	(32.8)
ผจก. ฝ่ายผลิต	19	(13.9)
ผจก. ฝ่ายความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสิ่งแวดล้อม	7	(5.1)
อื่น ๆ	4	(2.9)
ไม่ระบุ	6	(4.4)

2.2 ข้อมูลด้านสถานประกอบการ

ตารางที่ 4 แสดงจำนวน และร้อยละของสถานประกอบการที่มีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานปฏิบัติงานจำแนกตามลักษณะสถานประกอบการ (n = 137)

ลักษณะสถานประกอบการ	จำนวน (แห่ง)	(ร้อยละ)
ประเภทของสถานประกอบการ		
พอกหนัง	29	(21.3)
ผลิตเครื่องหนัง	50	(36.8)
ผลิตรองเท้าหนัง	58	(42.3)
จำนวนคนงานในสถานประกอบการ		
50 – 99 คน	23	(16.7)
100 – 299 คน	59	(43.0)
300 – 499 คน	16	(11.6)
500 – 999 คน	17	(12.4)
> 1000 คน	22	(16.0)
ระยะเวลาที่สถานประกอบการเปิดดำเนินการ ^๕		
< 5 ปี	33	(24.1)
6 – 10 ปี	36	(26.3)
11 – 20 ปี	51	(37.2)
> 20 ปี	17	(12.4)
ที่ตั้งสถานประกอบการ		
นอกเขตนิคมอุตสาหกรรม	90	(65.7)
ในเขตนิคมอุตสาหกรรม	47	(34.3)
การได้รับรองมาตรฐาน		
ไม่ได้รับรอง	80	(58.4)
ISO 9000	27	(19.7)
ISO 14000	13	(9.5)
ISO 9000 และ ISO 14000	11	(8.0)
อื่น ๆ	6	(4.4)

^๕ แบ่งช่วงตามค่าเปอร์เซ็นต์การกระจายของข้อมูล

ตารางที่ 4 (ต่อ) แสดงจำนวนและร้อยละของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานจำแนกตามลักษณะทั่วไป (n = 137)

ลักษณะสถานประกอบการ	จำนวน (แห่ง)	(ร้อยละ)
การทราบดีว่ามีการใช้ตัวทำละลายอินทรีย์ของ จป.		
ทราบ	93	(67.9)
ไม่ทราบ	44	(32.1)
การทราบชื่อตัวทำละลายอินทรีย์ของ จป.		
ทราบ	91	(64.4)
ไม่ทราบ	43	(31.6)
ไม่ระบุ	3	(2.2)
การทราบว่าตัวทำละลายอินทรีย์มีอันตรายต่อสุขภาพของ จป.		
ทราบ	93	(67.9)
ไม่ทราบ	42	(30.7)
ไม่ระบุ	2	(1.5)
ปริมาณการใช้ตัวทำละลายอินทรีย์ในสถานประกอบการ (โดยเฉลี่ย ลิตร / เดือน)		
< 10	13	(9.4)
10 – 100	24	(17.5)
101 – 1000	14	(10.2)
> 1000	16	(11.7)
ไม่ระบุ / ระบุไม่ได้	70	(51.0)
อุบัติเหตุหรือการบาดเจ็บจากตัวทำละลายอินทรีย์ในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา		
ไม่มี	112	(81.8)
มี	19	(13.9)
ไม่ระบุ	6	(4.4)

ส่วนที่ 3 ข้อมูลด้านบทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานกับการป้องกันผลกระทบต่อสุขภาพจากตัวทำละลายอินทรีย์

ตารางที่ 5 แสดงจำนวน และร้อยละของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานจำแนกตามความถี่ของการปฏิบัติงานในบทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบด้านนโยบายการบริหารจัดการความปลอดภัย (n = 137)

บทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบ	ปฏิบัติสม่ำเสมอ		ปฏิบัติบางครั้ง		ไม่ได้ปฏิบัติ	
	จำนวน	(ร้อยละ)	จำนวน	(ร้อยละ)	จำนวน	(ร้อยละ)
1. มีส่วนสนับสนุนในการกำหนดนโยบายความปลอดภัยเกี่ยวกับสารเคมี	89	(65.0)	37	(27.0)	11	(8.0)
2. การแจ้งประกาศนโยบายความปลอดภัยให้คนงานทุกคนทราบ	95	(69.3)	34	(24.8)	8	(5.8)
3. มีส่วนร่วมในการสำรวจโรงงานที่มีการใช้ตัวทำละลายอินทรีย์	73	(53.3)	38	(27.7)	26	(19.0)
4. มีส่วนร่วมในการใช้ระบบขออนุญาตให้ทำงาน (Permit to work)	44	(32.1)	49	(35.8)	44	(32.1)
5. ประสานงานให้มีการสืบค้น ประเมินอันตรายจากตัวทำละลายอินทรีย์	41	(29.9)	57	(41.6)	39	(28.5)

ตารางที่ 6 แสดงจำนวน และร้อยละของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานจำแนกตามความถี่ของการปฏิบัติงานในบทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบด้านการฝึกอบรมและแนะนำคนงาน (n = 137)

บทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบ	ปฏิบัติสม่ำเสมอ		ปฏิบัติบางครั้ง		ไม่ได้ปฏิบัติ	
	จำนวน	(ร้อยละ)	จำนวน	(ร้อยละ)	จำนวน	(ร้อยละ)
1. ฝึกอบรม แนะนำให้ความรู้แก่คนงานใหม่ในการทำงานกับสารเคมี	72	(52.6)	40	(29.2)	25	(18.2)
2. ให้ความรู้อันตรายจากตัวทำละลายอินทรีย์แก่คนงานที่ย้ายงาน	74	(54.0)	42	(30.7)	21	(15.3)
3. ให้ความรู้ เพื่อสร้างจิตสำนึกให้ตระหนักถึงอันตรายจากตัวทำละลายอินทรีย์	84	(61.3)	36	(26.3)	17	(12.4)
4. ฝึกอบรม การใช้และวิธีบำรุงรักษาอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล	69	(50.4)	50	(36.5)	18	(13.1)
5. ให้ความรู้แก่คนงานเพื่อให้รักษาสุขอนามัยส่วนบุคคล ดังนี้						
5.1 ล้างมือก่อนรับประทานอาหาร เครื่องดื่ม	103	(75.2)	18	(13.1)	16	(11.7)
5.2 สวมชุดทำงานที่โรงงานจัดไว้ให้	90	(65.7)	21	(15.3)	26	(19.0)
5.3 อาบน้ำก่อนออกจากโรงงาน	41	(29.9)	25	(18.2)	71	(51.8)
5.4 เปลี่ยนชุดพนักงานก่อนกลับบ้าน	41	(29.9)	19	(13.9)	77	(56.2)

ตารางที่ 7 แสดงจำนวน และร้อยละของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานจำแนกตามความถี่ของการปฏิบัติงานในบทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบด้านกิจกรรมการป้องกันอันตรายจากแหล่งกำเนิดของตัวทำละลายอินทรีย์ (n = 137)

บทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบ	ปฏิบัติสม่ำเสมอ		ปฏิบัติบางครั้ง		ไม่ได้ปฏิบัติ	
	จำนวน	(ร้อยละ)	จำนวน	(ร้อยละ)	จำนวน	(ร้อยละ)
1. ให้มีการงดใช้สารเคมีอันตรายโดยนำสารเคมีที่ปลอดภัยกว่ามาแทนที่	61	(44.5)	35	(25.5)	41	(29.9)
2. ให้มีวัสดุปิดคลุมเครื่องจักรป้องกันมิให้คนงานต้องสัมผัสตัวทำละลายอินทรีย์	85	(62.0)	32	(23.4)	20	(14.6)
3. ให้มีการติดตั้งระบบระบายอากาศเฉพาะที่บริเวณที่ทำงานใกล้แหล่งมลพิษ	79	(57.7)	37	(27.0)	21	(15.3)
4. ให้มีการแยกกระบวนการผลิตที่ใช้ตัวทำละลายอินทรีย์ออกจากพื้นที่ทำงาน	56	(40.9)	47	(34.3)	34	(24.8)
5. ให้มีการควบคุมการระเหยของตัวทำละลายอินทรีย์ในพื้นที่ทำงาน	103	(75.2)	18	(13.1)	16	(11.7)
6. ให้มีการใช้ระบบเปียก (Wet method) เพื่อลดการฟุ้งกระจาย	40	(29.2)	32	(23.4)	65	(47.4)
7. ให้มีการแบ่งสารมาใช้ในบริเวณที่ทำงานโดยมีปริมาณที่เหมาะสม	88	(64.2)	27	(19.7)	22	(16.1)

ตารางที่ 8 แสดงจำนวน และร้อยละของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานจำแนกตามความถี่ของการปฏิบัติงานด้านกิจกรรมการป้องกันอันตรายจากทางผ่านของตัวทำละลายอินทรีย์ (n = 137)

บทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบ	ปฏิบัติสม่ำเสมอ		ปฏิบัติบางครั้ง		ไม่ได้ปฏิบัติ	
	จำนวน	(ร้อยละ)	จำนวน	(ร้อยละ)	จำนวน	(ร้อยละ)
1. ให้มีการจัดทำข้อมูลรายละเอียดของสารเคมี (MSDS) ให้คนงานทราบ	65	(47.4)	37	(27.0)	35	(25.5)
2. ให้มีการติดป้ายเครื่องหมายสัญลักษณ์เตือน ในพื้นที่ที่ใช้สารเคมี	79	(57.7)	36	(26.3)	22	(16.1)
3. ให้มีการจัดเก็บวัสดุติดตัวทำละลายอินทรีย์อย่างเป็นระเบียบ เหมาะสม	95	(69.3)	23	(16.8)	19	(13.9)
4. ให้มีการเก็บรักษาภาชนะบรรจุตัวทำละลายอินทรีย์ให้เป็นระเบียบ	89	(65.0)	33	(24.1)	15	(10.9)
5. เสนอแนะให้มีการระบายอากาศทั่วไปภายในอาคารที่ใช้สารเคมี	88	(64.2)	34	(24.8)	15	(10.9)
6. ให้คนงานทั่วไปลดการสัมผัสสารเคมีโดยแยกกระบวนการผลิตให้ออกห่าง	61	(44.5)	47	(34.3)	29	(21.2)
7. ให้มีการปฏิบัติเมื่อสารเคมีหกรั่วไหลโดยรีบทำความสะอาด ใช้วัสดุดูดซับ	87	(63.5)	29	(21.2)	21	(15.3)
8. ให้มีการติดตั้งอุปกรณ์ตรวจวัดสารเคมีรั่วไหลในอาคาร	34	(24.8)	34	(24.8)	69	(50.4)

ตารางที่ 9 แสดงจำนวน และร้อยละของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานจำแนกตามความถี่ของการปฏิบัติงาน ด้านกิจกรรมการป้องกันอันตรายจากตัวบุคคลและกฎระเบียบความปลอดภัย (n = 137)

บทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบ	ปฏิบัติสม่ำเสมอ		ปฏิบัติบางครั้ง		ไม่ได้ปฏิบัติ	
	จำนวน	(ร้อยละ)	จำนวน	(ร้อยละ)	จำนวน	(ร้อยละ)
1. ให้มีการเปลี่ยนวิธีการเพื่อลดการสัมผัสจากตัวทำลายอินทรีย์	68	(49.6)	45	(32.8)	24	(17.5)
2. ให้มีการแยกคนงานที่ไม่เกี่ยวข้องออกจากพื้นที่การทำงานที่ใช้สารเคมี	64	(46.7)	44	(32.1)	29	(21.2)
3. ให้คนงานใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล (PPE) ขณะทำงาน ดังนี้						
3.1 แวนครอบ / กระบังหน้า	69	(50.4)	37	(27.0)	31	(22.6)
3.2 หน้ากาก / เครื่องช่วยหายใจ	77	(56.2)	31	(22.6)	29	(21.2)
3.3 ถุงมือยาง / ถุงมือไนรภัย	92	(67.2)	28	(20.4)	17	(12.4)
3.4 ผ้าคลุมกันสารเคมี	66	(48.2)	34	(24.8)	37	(27.0)
3.5 รองเท้ายาง / รองเท้านิรภัย	68	(49.6)	24	(20.4)	41	(29.9)
4. ให้มีอ่างล้างมือ ฝักบัว ที่ล้างตา จุกเงินบริเวณพื้นที่ทำงาน	81	(59.1)	20	(14.6)	36	(26.3)

ตารางที่ 9 (ต่อ) แสดงจำนวน และร้อยละของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานจำแนกตามความถี่ของการปฏิบัติงานด้านกิจกรรมการป้องกันอันตรายจากตัวบุคคลและกฎระเบียบความปลอดภัย (n = 137)

บทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบ	ปฏิบัติสม่ำเสมอ		ปฏิบัติบางครั้ง		ไม่ได้ปฏิบัติ	
	จำนวน	(ร้อยละ)	จำนวน	(ร้อยละ)	จำนวน	(ร้อยละ)
5. ให้มีการตรวจสอบสภาพคนงาน ดังนี้						
5.1 ทดสอบสมรรถภาพปอด	47	(34.3)	31	(22.6)	59	(43.1)
5.2 เอกซเรย์ปอด	56	(40.9)	29	(21.2)	52	(38.0)
5.3 ตรวจปัสสาวะ	42	(30.7)	33	(24.1)	62	(45.3)
5.4 ตรวจเลือด	36	(26.3)	33	(24.1)	68	(49.6)
6. กำหนดกฎระเบียบ ข้อบังคับในการควบคุมพื้นที่ทำงานอันตราย	72	(52.6)	37	(27.0)	27	(19.7)
7. กำหนดให้มีกฎระเบียบห้ามคนงานนำอาหาร เครื่องดื่มเข้าไปในพื้นที่ทำงาน	116	(84.7)	8	(5.8)	13	(9.5)
8. กำหนดให้มีกฎระเบียบห้ามคนงานสูบบุหรี่ในพื้นที่ทำงาน	127	(92.7)	6	(4.4)	4	(2.9)

ตารางที่ 10 ปัจจัยที่มีผลต่อบทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน

ลักษณะพื้นฐาน	n	นโยบายการบริหาร		การฝึกอบรม		การป้องกันแหล่งกำเนิด		การป้องกันทางผ่าน		การป้องกันที่ตัวบุคคล กฎระเบียบ	
		% ไม่ดี	p - value	% ไม่ดี	p - value	% ไม่ดี	p - value	% ไม่ดี	p - value	% ไม่ดี	p - value
1. ข้อมูลด้านเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน											
เพศ (n = 137)											
ชาย	99	22.2	0.042 *	28.3	0.236	16.2	0.175	20.2	0.655	29.3	0.512
หญิง	38	39.5		18.4		26.3		23.7		23.7	
อายุ (n = 125)											
< 30 ปี	46	34.8	0.235	15.2	0.122	19.6	0.582	21.7	0.123	28.3	0.322
31 – 35 ปี	27	22.2		22.2		18.5		11.7		14.8	
36 – 40 ปี	34	23.5		38.2		17.6		29.4		35.3	
> 40 ปี	18	11.1		22.2		5.6		5.6		22.2	
ระดับการศึกษา (n = 133)											
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	23	31.5	0.893	56.5	0.039 *	21.7	0.541	26.1	0.649	30.4	0.151
อนุปริญญา/ปวส.	37	29.5		35.1		24.3		27.0		37.8	
ปริญญาตรี	74	18.2		16.2		14.9		17.6		21.6	
อื่นๆ	3	0		0		33.3		0		33.3	

* p – value < 0.05

** p – value < 0.01

*** p – value < 0.001

ตารางที่ 10 (ต่อ) ปัจจัยที่มีผลต่อบทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน

ลักษณะพื้นฐาน	n	นโยบายการบริหาร		การฝึกอบรม		การป้องกันแหล่งกำเนิด		การป้องกันทางผ่าน		การป้องกันที่ตัวบุคคล กฎระเบียบ	
		% ไม่ดี	p - value	% ไม่ดี	p - value	% ไม่ดี	p - value	% ไม่ดี	p - value	% ไม่ดี	p - value
การอบรมความปลอดภัยจาก											
สารเคมี (n = 125)											
ไม่เคย	97	15.0	0.042*	29.9	0.069	22.7	0.085	25.8	0.040*	30.9	0.194
เคย	40	32.0		15.0		10.0		10.0		20.0	
คุณสมบัติของการเป็น จป.(n = 137)											
ผ่านหลักสูตร 180 ชม.	105	22.4	0.001***	22.9	0.061	17.1	0.048*	18.1	0.007**	25.7	0.042*
จบอาชีวอนามัย	7	0		0		0		0		0	
อื่น ๆ	25	59.1		40.9		36.4		45.5		45.5	
ลักษณะการทำงาน (n = 125)											
งานความปลอดภัยอย่างเดียว	26	19.2	0.321	23.1	0.748	11.5	0.282	7.7	0.062	11.5	0.040*
งานความปลอดภัยกับงานอื่น	111	28.8		26.1		20.7		24.3		31.5	
ระยะเวลาปฏิบัติงาน (n = 125)											
1 - 2 ปี	72	30.6	0.607	23.6	0.861	22.2	0.570	25.0	0.411	30.6	0.738
3 - 4 ปี	36	22.2		27.8		16.7		13.9		25.0	
> 4 ปี	29	24.1		27.6		13.8		20.7		24.1	

* p – value < 0.05

** p – value < 0.01

*** p – value < 0.001

ตารางที่ 10 (ต่อ) ปัจจัยที่มีผลต่อบทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน

ลักษณะพื้นฐาน	n	นโยบายการบริหาร		การฝึกอบรม		การป้องกันแหล่งกำเนิด		การป้องกันทางผ่าน		การป้องกันที่ตัวบุคคล กฎระเบียบ	
		% ไม่ดี	p - value	% ไม่ดี	p - value	% ไม่ดี	p - value	% ไม่ดี	p - value	% ไม่ดี	p - value
ประสบการณ์การทำงานจากสถานประกอบกิจการอื่น (n = 128)											
ไม่มี	94	29.8	0.415	25.5	0.529	20.2	0.388	23.4	0.479	26.6	0.552
1 – 3 ปี	30	26.7		30.0		16.7		20.0		33.3	
> 3 ปี	4	25.0		25.0		25.0		25.0		50.0	
จำนวน จป. ในสถานประกอบการ (n = 137)											
1 - 3 คน	40	35.0	0.009**	32.5	0.111	27.5	0.007**	35.0	0.002**	37.5	0.048*
4 – 8 คน	36	36.1		30.6		27.8		25.0		30.6	
9 – 28 คน	25	12.0		16.0		4.0		4.0		16.0	
> 28 คน	28	7.1		10.7		3.6		3.6		10.7	
จำนวนพนักงานในหน่วยงาน (n=120)											
1 – 4 คน	41	29.3	0.108	24.4	0.911	9.8	0.326	14.6	0.369	22.0	0.037*
5 – 10 คน	32	34.4		25.0		21.9		28.1		43.8	
> 10 คน	47	14.9		21.3		19.1		21.3		19.1	

* p – value < 0.05

** p – value < 0.01

*** p – value < 0.001

ตารางที่ 10 (ต่อ) ปัจจัยที่มีผลต่อบทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน

ลักษณะพื้นฐาน	n	นโยบายการบริหาร		การฝึกอบรม		การป้องกันแหล่งกำเนิด		การป้องกันทางผ่าน		การป้องกันที่ตัวบุคคล กฎระเบียบ	
		% ไม่ดี	p - value	% ไม่ดี	p - value	% ไม่ดี	p - value	% ไม่ดี	p - value	% ไม่ดี	p - value
หน่วยงานที่ จป.ปฏิบัติงาน (n = 125)											
ฝ่ายความปลอดภัย	21	14.3	0.000 ^{***}	14.3	0.070	9.5	0.133	9.5	0.007 ^{**}	9.5	0.014 [*]
ฝ่ายทรัพยากรบุคคลและธุรการ	59	15.3		16.9		15.3		13.6		23.7	
ฝ่ายผลิต	36	30.6		30.6		16.7		22.2		27.8	
อื่นๆ	16	68.8		43.8		37.5		50.0		56.3	
บุคคลที่เป็นผู้บริหารเหนือ จป.											
1 ระดับ (n = 131)											
ผจก. ฝ่ายผลิต	19	31.6	0.003 ^{**}	26.3	0.400	15.8	0.737	15.8	0.263	15.8	0.256
ผจก. สถานประกอบการ	56	26.8		26.8		19.6		26.8		26.8	
ผจก. ฝ่ายทรัพยากรบุคคล และธุรการ	45	17.8		7.8		15.6		15.6		31.1	
ผจก. ฝ่ายความปลอดภัย	7	0		14.3		0		0		0	
อื่นๆ	4	100		25.0		25.0		0		50.0	

* p - value < 0.05

** p - value < 0.01

*** p - value < 0.001

ตารางที่ 10 (ต่อ) ปัจจัยที่มีผลต่อบทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน

ลักษณะพื้นฐาน	n	นโยบายการบริหาร		การฝึกอบรม		การป้องกันแหล่งกำเนิด		การป้องกันทางผ่าน		การป้องกันที่ตัวบุคคล กฎระเบียบ	
		% ไม่ดี	p - value	% ไม่ดี	p - value	% ไม่ดี	p - value	% ไม่ดี	p - value	% ไม่ดี	p - value
การเป็นกรรมการในคณะกรรมการ											
ความปลอดภัย (n = 137)											
ไม่เป็น	29	48.3	0.004**	37.9	0.085	27.6	0.183	34.5	0.048*	34.5	0.361
เป็น	108	21.3		22.2		16.7		17.6		25.9	
2. ข้อมูลด้านสถานประกอบการ											
ประเภทกิจการ (n = 137)											
ฟอกหนัง	29	41.4	0.009**	27.6	0.015*	27.6	0.000***	27.6	0.028*	31.0	0.016*
ผลิตเครื่องหนัง	50	34.0		38.0		32.0		30.0		40.0	
ผลิตรองเท้าหนัง	58	13.8		13.8		3.4		10.3		15.5	
จำนวนลูกจ้าง (n = 130)											
50 – 99 คน	23	56.5	0.000***	39.1	0.096	34.8	0.038*	30.4	0.056	39.1	0.074
100 – 299 คน	52	32.7		30.8		25.0		30.8		36.5	
300 – 499 คน	16	18.8		12.5		12.5		12.5		12.5	
500 – 999 คน	17	0		11.8		5.9		11.8		11.8	
>1000 คน	23	9.1		13.6		4.5		4.5		18.2	

* p – value < 0.05

** p – value < 0.01

*** p – value < 0.001

ตารางที่ 10 (ต่อ) ปัจจัยที่มีผลต่อบทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน

ลักษณะพื้นฐาน	n	นโยบายการบริหาร		การฝึกอบรม		การป้องกันแหล่งกำเนิด		การป้องกันทางผ่าน		การป้องกันที่ตัวบุคคล กฎระเบียบ	
		% ไม่ดี	p - value	% ไม่ดี	p - value	% ไม่ดี	p - value	% ไม่ดี	p - value	% ไม่ดี	p - value
ระยะเวลาที่เปิดดำเนินการ (n = 137)											
1 - 5 ปี	33	21.2	0.532	27.3	0.527	12.1	0.595	18.2	0.891	24.2	0.672
6 - 10 ปี	36	33.3		30.6		25.0		25.0		30.6	
11 -20 ปี	51	23.5		25.5		19.6		21.6		31.4	
> 20 ปี	17	35.3		11.8		17.6		17.6		17.6	
สถานที่ตั้ง (n = 137)											
นอกเขตนิคมอุตสาหกรรม	90	28.9	0.492	26.7	0.678	21.1	0.378	23.3	0.391	28.9	0.677
ในเขตนิคมอุตสาหกรรม	47	23.4		23.4		14.9		17.0		25.5	
การได้รับรองมาตรฐาน (n = 137)											
ไม่ได้รับรอง	80	37.5	0.003**	35.0	0.018*	26.3	0.069	31.3	0.011*	32.5	0.083
ISO 9000	27	11.1		22.2		14.8		27.0		33.3	
ISO 14000	13	0		7.7		0		0		7.7	
ISO 9000 และ ISO 14000	11	9.1		0		0		0		0	
อื่นๆ	6	50.0		0		16.7		16.7		33.3	

* p - value < 0.05

** p - value < 0.01

*** p - value < 0.001

ตารางที่ 10 (ต่อ) ปัจจัยที่มีผลต่อบทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน

ลักษณะพื้นฐาน	n	นโยบายการบริหาร		การฝึกอบรม		การป้องกันแหล่งกำเนิด		การป้องกันทางผ่าน		การป้องกันที่ตัวบุคคล กฎระเบียบ	
		% ไม่ดี	p - value	% ไม่ดี	p - value	% ไม่ดี	p - value	% ไม่ดี	p - value	% ไม่ดี	p - value
จป. ทราบถึงการใช้ตัว											
ทำละลายอินทรีย์ (n = 137)											
ไม่ใช้	44	50.0	0.000***	47.7	0.000***	40.9	0.000***	40.9	0.000***	45.5	0.001***
ใช้	93	16.1		15.1		8.6		11.8		19.4	
จป. ทราบชื่อสารตัว											
ทำละลายอินทรีย์ (n = 134)											
ไม่ทราบ	43	46.5	0.000***	34.9	0.082	32.6	0.002**	32.6	0.014*	34.9	0.150
ทราบ	91	17.6		20.9		11.0		14.3		23.1	
จป. ทราบถึงอันตรายจาก											
ตัวทำละลายอินทรีย์(n = 135)											
เป็นอันตราย	93	25.8	0.737	20.4	0.058	18.3	0.915	20.4	0.895	28.0	0.614
ไม่เป็นอันตราย	42	28.6		35.7		19.0		21.4		23.8	

* p – value < 0.05

** p – value < 0.01

*** p – value < 0.001

ตารางที่ 10 (ต่อ) ปัจจัยที่มีผลต่อบทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน

ลักษณะพื้นฐาน	n	นโยบายการบริหาร		การฝึกอบรม		การป้องกันแหล่งกำเนิด		การป้องกันทางผ่าน		การป้องกันที่ตัวบุคคล กฎระเบียบ	
		% ไม่ดี	p - value	% ไม่ดี	p - value	% ไม่ดี	p - value	% ไม่ดี	p - value	% ไม่ดี	p - value
อุบัติเหตุหรือการเจ็บป่วย											
จากตัวทำละลายอินทรีย์											
ช่วง 1 ปีที่ผ่านมา (n = 131)											
ไม่มี	112	26.8	0.307	25.9	0.343	17.9	0.429	17.9	0.386	25.9	0.605
มี	19	15.8		15.8		10.5		26.3		31.6	
ปริมาณการใช้ตัวทำละลายอินทรีย์ (เฉลี่ย ลิตร / เดือน)											
(n = 65)											
< 10	11	27.3	0.373	36.4	0.422	9.1	0.542	18.2	0.745	18.2	0.748
10 – 100	24	16.7		25.0		12.5		12.5		25.0	
101 – 1000	14	7.1		14.3		7.1		7.1		14.3	
>1000	16	6.3		12.5		0		6.3		12.5	

* p – value < 0.05 ** p – value < 0.01 *** p – value < 0.001

ส่วนที่ 5 การสัมภาษณ์เจาะลึกเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานวิชาชีพ

ประเด็นคำถามที่ 1 การมีนโยบายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับสารเคมีในสถานประกอบการ

ตามที่คณะของ จป. ที่ให้สัมภาษณ์ระบุว่าควรมีนโยบายความปลอดภัยในสถานประกอบการ เป็นลายลักษณ์อักษรในรูปประกาศคำสั่ง นโยบายนับเป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงานด้านความปลอดภัย มีจุดมุ่งหมายเพื่อจะป้องกันและลดการเสียชีวิตและอันตรายแก่พนักงาน

ควรมีนโยบายเรื่องการทำงานกับสารเคมีตั้งแต่การจัดเก็บ ขนย้าย การใช้งาน จนถึงการจัดกากของเสียจากสารเคมี

ผู้มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย ควรเป็นเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน คณะกรรมการความปลอดภัย คณะผู้บริหารและผ่านความเห็นชอบจากผู้บริหารสูงสุด

แต่มีทัศนคติแตกต่างกันไป โดยกลุ่ม จป.ระบุว่า ควรมีการกำหนดโดยให้ผู้ปฏิบัติงานทุกระดับได้มีส่วนร่วมอย่างแท้จริง ไม่ควรกำหนดนโยบายลงมาจากผู้บริหารระดับสูงเพียงอย่างเดียว เพื่อเป็นการรวบรวมความคิดและประสบการณ์ที่หลากหลายในการปฏิบัติงานในสถานประกอบการ

ประเด็นคำถามที่ 2 หน่วยงานความปลอดภัยและคณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานของบริษัท กับการมีส่วนร่วมสนับสนุนกิจกรรมความปลอดภัย

ในทัศนะของ จป. ระบุว่าหน่วยงานความปลอดภัย ควรเป็นองค์กรอิสระ ควรอยู่ในความดูแลและขึ้นตรงกับกรรมการผู้จัดการ เพื่อให้การดำเนินการต่าง ๆ เป็นไปด้วยความรวดเร็ว เกิดความคล่องตัวในการบริหาร เพราะหน่วยงานต้องประสานงานกับทุกฝ่ายในการดำเนินการด้านความปลอดภัยในสถานประกอบการ

หน่วยงานความปลอดภัยมีส่วนร่วมสนับสนุนกิจกรรมความปลอดภัย ในด้านการควบคุมประสานงานและกำหนดทิศทางในด้านความปลอดภัย เป็นศูนย์ข้อมูลข่าวสาร ความรู้และข้อมูลทางสถิติต่าง ๆ รวมทั้งกิจกรรมภายในหน่วยงาน

ในขณะที่คณะกรรมการความปลอดภัย นับว่ามีส่วนช่วยเหลือกิจกรรมความปลอดภัยในรูปของการประสานงานจากทุกฝ่าย เช่น การสำรวจโรงงาน การตรวจสอบอุปกรณ์ความปลอดภัย การให้คำแนะนำช่วยเหลือ กิจกรรม 5 ส การให้ข้อมูลแก่คนงานในด้านอันตรายจากการทำงาน

ประเด็นคำถามที่ 3 บทบาท หน้าที่ของผู้บริหารระดับสูง ผู้จัดการ หัวหน้างาน และพนักงานกับการดำเนินงานความปลอดภัยในการทำงานของบริษัท

ในทัศนะของ จป. ระบุว่าการบริหารงานด้านความปลอดภัย

1. ผู้บริหารระดับสูง ควรให้ความสำคัญ กำหนดเรื่องความปลอดภัยเป็นหนึ่งในวัตถุประสงค์และเป้าหมายของบริษัท สนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ และทบทวนนโยบายอย่างสม่ำเสมอทำตามนโยบายเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย
2. ผู้จัดการและหัวหน้างานต้องนำนโยบายไปปฏิบัติ ควบคุมดูแลแรงจูงใจส่งเสริมกิจกรรมด้านความปลอดภัย รวมทั้งพิจารณาโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืนกฎความปลอดภัย
3. พนักงาน ต้องมีส่วนร่วมและให้ความร่วมมือในการดำเนินงานด้านความปลอดภัย

ปัญหาที่พบบ่อยจากบุคลากรในสถานประกอบการ ระบุได้โดยรวม ดังต่อไปนี้

1. พนักงานไม่สนใจความปลอดภัย ประมาท พลังเฉล ขาดจิตสำนึก ขาดความร่วมมือในด้านความปลอดภัย เช่น ไม่ใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล
2. ขาดความเข้าใจและความตระหนักในความปลอดภัยจากหัวหน้างานและผู้จัดการ
3. ขาดงบประมาณในการดำเนินกิจกรรมความปลอดภัย และการจัดหาอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลให้พนักงาน
4. ขาดความสนใจ เอาใจใส่และไม่ได้รับความร่วมมือจากผู้บริหารระดับสูง

ประเด็นคำถามที่ 4 ทีมงานความปลอดภัยและอาชีวอนามัยในสถานประกอบการ

ตามทัศนะของ จป. ที่ให้สัมภาษณ์ระบุว่าควรมีทีมงานความปลอดภัยภายในโรงงาน โดยพิจารณาถึงปัจจัยภายในองค์กร ขั้นตอนการผลิต ปัจจัยเสี่ยง ขนาดของหน่วยงาน จำนวนลูกจ้างและการเกิดอุบัติเหตุ

ควรมี จป. ระดับต่าง ๆ ทำหน้าที่รับผิดชอบความปลอดภัย เช่น การสื่อสารให้พนักงานทราบข้อมูลต่าง ๆ การให้ความรู้ การตรวจสอบความปลอดภัย วิศวกรความปลอดภัยช่วยในการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาส่วนของอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักรต่าง ๆ ในงานการยศาสตร์ แพทย์และพยาบาลอาชีวอนามัย ควรเน้นด้านการส่งเสริมและป้องกันโรคจากทำงานและการบาดเจ็บของแรงงาน และเจ้าหน้าที่ฝึกอบรมเพื่อทำหน้าที่อบรมให้ความรู้ และพัฒนาความรู้ความเข้าใจให้กับพนักงาน

ประเด็นคำถามที่ 5 เกี่ยวกับงบประมาณ แผนงาน โครงการ และกิจกรรมการทำงาน กับสารเคมีอย่างปลอดภัย

ตามทัศนะของ จป. ระบุว่า ควรมีงบประมาณในส่วนที่เกี่ยวกับการใช้สารเคมีในกระบวนการผลิต การฝึกอบรม การปรับปรุงพื้นที่จัดเก็บ เครื่องมือ อุปกรณ์ที่ใช้ และภาชนะบรรจุต่าง ๆ ให้มีความปลอดภัยและลดการสัมผัสสารเคมีให้น้อยที่สุด โดยเน้นที่การกำจัดสาเหตุของแหล่งกำเนิดสารเคมี สำหรับการดำเนินงานด้านความปลอดภัยในสถานประกอบการ สามารถสรุปงานบริหารจัดการได้ ดังต่อไปนี้

1. งบประมาณในการจัดกิจกรรมอย่างเพียงพอ
 2. มีแผนงานประจำปี
 3. มีโครงการในการจัดกิจกรรมความปลอดภัยแต่ละเดือน
 4. จัดกิจกรรมภาคปฏิบัติ เช่น แผนการอบรมหลักสูตรความปลอดภัยในการใช้สารเคมีต่าง ๆ
- ฝึกซ้อมป้องกันกรณีเหตุการณ์สารเคมีรั่วไหล

ประเด็นคำถามที่ 6 เกี่ยวกับบทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานที่ควรเพิ่มเติมจากกฎหมาย

ตามทัศนะของ จป. ระบุว่า

1. ควรมีการจัดอบรมให้ความรู้เพิ่มเติมในด้านอันตรายจากสารเคมีให้กับจป. ที่ปฏิบัติงาน
2. ให้ จป. ปฏิบัติงานในหน่วยงานอิสระขึ้นตรงกับผู้บริหาร และมีหน้าที่ความรับผิดชอบในส่วนของสุขภาพควบคู่ไปด้วย
3. ควรเพิ่มเติมอำนาจในการสั่งการหยุดฉุกเฉิน เพราะปัจจุบัน จป. มีหน้าที่ความรับผิดชอบ แต่ไม่มีอำนาจในการตัดสินใจ เช่น กรณีเกิดเหตุฉุกเฉินจากสารเคมี
4. ควรเพิ่มบทบาท จป. บริหารให้มีบทบาทมากยิ่งขึ้นในการกำกับดูแล จป. ทุกระดับให้เป็นรูปธรรมมากขึ้น โดยเฉพาะการปฏิบัติตามนโยบาย
5. ให้ จป. ควรมีส่วนร่วมในการพิจารณาสั่งซื้อ การติดตั้งและซ่อมบำรุงเครื่องจักร
6. จป. ควรมีการประเมินความเสี่ยงด้านสุขภาพจากสารเคมี ควบคู่กับการตรวจวัดทางสิ่งแวดล้อมในการทำงาน

ประเด็นคำถามที่ 7 เกี่ยวกับกฎหมายความปลอดภัยในการทำงาน หน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ การบังคับใช้กฎหมาย และการจัดกิจกรรมส์ปาดาทความปลอดภัยในการทำงานกับการมีส่วนร่วมสนับสนุนงานความปลอดภัยในสถานประกอบการ

ตามที่คณะของ จป. ระบุว่า การจัดกิจกรรมส์ปาดาทความปลอดภัยในการทำงาน ช่วยให้ ความรู้ และสนับสนุนการดำเนินงานกิจกรรมภายในสถานประกอบการ เกิดการตระหนักและรับรู้อันตราย หน่วยงานของรัฐให้บริการและสนับสนุนวิชาการแก่สถานประกอบการไม่เพียงพอ เช่น การตรวจวัดสภาพแวดล้อมในการทำงาน เจ้าหน้าที่ของรัฐตรวจสอบไม่อย่างทั่วถึงทำให้สถานประกอบการปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมาย

กฎหมายมีส่วนร่วมสนับสนุนงานความปลอดภัย เพราะมีสภาพบังคับกำหนดมาตรฐาน ขั้นต่ำด้านความปลอดภัยแก่พนักงาน

ขณะที่มีกลุ่ม จป. มีความเห็นขัดแย้งว่า การจัดกิจกรรมความปลอดภัยมีส่วนร่วมสนับสนุนงาน ความปลอดภัยน้อย เนื่องจากผู้บริหารไม่สนใจเข้าชมและไม่ได้รับการสนับสนุนในการดำเนินงาน

ประเด็นคำถามที่ 8 เกี่ยวกับการรวมตัวกันเป็นชมรมหรือสมาคมในด้านความปลอดภัย ในการทำงาน

ตามที่คณะของ จป. ระบุว่า ควรมีการจัดตั้งชมรมหรือสมาคมระดับจังหวัด มีสภาวิชาชีพ ความปลอดภัยระดับประเทศ หรือรวมกลุ่มภายในกิจการ ภายในนิคมอุตสาหกรรมเดียวกัน เพื่อให้เป็น ศูนย์รวมข้อมูลข่าวสารความรู้ด้านความปลอดภัย เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ในสายงาน พัฒนางาน ความปลอดภัย การประชาสัมพันธ์ข่าวสาร เป็นแหล่งรวบรวมความรู้ เป็นสื่อ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ช่วยเหลือ จป. ให้ทำงานได้อย่างสะดวก ทำให้แต่ละฝ่ายเข้าใจงาน ความปลอดภัยให้เป็นรูปธรรมและลดอุบัติเหตุ

หากองค์กรที่รวมกลุ่มกัน มีรูปแบบการบริหารงานที่ดี สามารถใช้เป็นต้นแบบการจัด กิจกรรมในสถานประกอบการอื่นได้ และเป็นผู้ช่วยเหลือแนะนำในด้านความปลอดภัยอย่างต่อเนื่องใน การจัดกิจกรรมความปลอดภัย

ประเด็นคำถามที่ 9 เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของตำแหน่งเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานในโรงงานฟอกหนังและโรงงานผลิตเครื่องหนัง

ตามทัศนะของ จป. ระบุปัญหาและอุปสรรค โดยสรุป ดังต่อไปนี้

1. ไม่มีงบประมาณในการจัดการความปลอดภัย
2. หัวหน้างานไม่สนับสนุนบทบาทของจป. ทำให้ไม่มีการปรับปรุงสภาพการทำงานที่ไม่ปลอดภัยในสถานที่ทำงาน
3. ปัญหาด้านการตัดสินใจในกิจกรรมความปลอดภัย
4. ปัญหาการฝึกอบรม ขณะทำการผลิตไม่สามารถให้คนงานเข้าอบรมได้เพราะต้องทำงานในหน้าที่
5. ไม่มีอำนาจในการทำงานและการสั่งการเกี่ยวกับเหตุการณ์ฉุกเฉิน
6. ผู้บริหารไม่สนใจและขาดการสนับสนุนอนุมัติโครงการ จัดทำแผนงานความปลอดภัย
7. ผู้บังคับบัญชาโดยตรงไม่มีความรู้ในเรื่องความปลอดภัยในการเสนอโครงการ แผนงาน
8. จป. ต้องทำงานด้านอื่นควบคู่กับงานด้านความปลอดภัย ทำให้ขาดประสิทธิภาพและความต่อเนื่องในการทำงาน

ประเด็นคำถามที่ 10 เกี่ยวกับบทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานในโรงงานฟอกหนังและโรงงานผลิตเครื่องหนังที่ควรมีเพิ่มเติม

ตามทัศนะของ จป. ระบุว่า บทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบเพิ่มเติม

1. กำกับดูแลกิจกรรมแผนงานโครงการการใช้สารเคมีในกระบวนการผลิตอย่างปลอดภัย
2. ส่งเสริมอบรมการใช้สารเคมีอย่างปลอดภัย
3. การตัดสินใจที่จำเป็นและสำคัญในภาวะที่ฉุกเฉิน
4. ควรมีการยกระดับมาตรฐานของ จป. เพื่อพัฒนาศักยภาพ เช่น การฝึกอบรมการเป็นวิทยากรด้านสารเคมีเพื่อฝึกอบรมคนงานภายในสถานประกอบการ กำหนดให้ จป. อยู่ในหน่วยงานความปลอดภัยเฉพาะ ขึ้นตรงต่อผู้บริหารสูงสุดเพื่อความคล่องตัว และการเสนอปัญหาต่อผู้บริหาร

ประเด็นคำถามที่ 11 เกี่ยวกับการศึกษาต่อเนื่องหลังจบการศึกษา หรือผ่านการอบรม (Continuing Education) ของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน

ตามทัศนะของ จป. ที่ให้สัมภาษณ์ระบุเห็นด้วยว่าควรมีการศึกษาต่อเนื่องหลังจบการศึกษา เพราะจป. เมื่อทำงานนาน ๆ จะตามเทคโนโลยีไม่ทัน ขาดความรู้ ความเข้าใจในรายละเอียดด้านสารเคมี รวมทั้งเทคนิคการแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ

เนื้อหาในการอบรมควรเป็นเรื่องความปลอดภัยและอันตรายจากการใช้สารเคมี จิตวิทยา ความปลอดภัย การยศาสตร์ การบริหารและพัฒนาความปลอดภัย การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) การวิเคราะห์งานเพื่อความปลอดภัย (Job Safety Analysis) ระบบการจัดการมาตรฐานต่าง ๆ เช่น ISO 14000, ISO 18000, SA 8000 และ มอก 18001 รวมทั้งกฎหมายใหม่

จป.ได้เสนอแนะว่าควรศึกษาในทฤษฎี แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และดูงานนอกสถานที่ การอบรมควรแยกตามประเภทอุตสาหกรรม

โดยให้หน่วยงานของรัฐ เป็นศูนย์กลางในการจัดดำเนินการให้ความรู้ พร้อมทำเอกสารและสื่อสำหรับผู้เข้ารับการอบรม

ประเด็นคำถามที่ 12 แนวทางในการพัฒนาวิชาชีพความปลอดภัยและอาชีวอนามัย

ตามทัศนะของ จป. ที่ให้สัมภาษณ์ระบุแนวทางในการพัฒนาวิชาชีพความปลอดภัยไว้หลากหลาย แต่สามารถสรุปเป็นประเด็นสำคัญ ๆ ได้ดังต่อไปนี้

1. ควรให้ความรู้ ความเข้าใจกับผู้บริหารระดับสูงขององค์กร ให้เข้าใจในการพัฒนาความปลอดภัยภายในองค์กร
2. จัดตั้งสภาและสมาคมด้านความปลอดภัย พัฒนาคู่มือ และประสิทธิภาพในการดำเนินการภาครัฐ จัดทำโครงการด้านการฝึกอบรม พัฒนาคู่มือด้านความปลอดภัยอย่างต่อเนื่อง
3. พัฒนาหน่วยงานราชการ ให้เป็นศูนย์กลางข่าวสารและข้อมูลกิจกรรมการพัฒนาความปลอดภัย เพื่อให้หน่วยงานได้รับข่าวสาร ความรู้
4. ให้ภาครัฐเข้ามามีบทบาทในการกำกับดูแล เสนอแนะแนวทางความปลอดภัยให้กับโรงงาน เช่น การเยี่ยมชมโรงงาน การจัดประชุมสัมมนากลุ่มอุตสาหกรรมประเภทเดียวกัน
5. ควรเน้นการพัฒนาทรัพยากรบุคคล ที่ทำหน้าที่ดูแลด้านความปลอดภัย
6. มีกิจกรรมให้นายจ้างเห็นความสำคัญกับงานด้านความปลอดภัย เช่น สืบค้นหาความปลอดภัยในส่วนภูมิภาค ให้ผู้บริหารระดับสูงเข้ารับฟังรับทราบความปลอดภัย
7. ปรับปรุงแหล่งข่าวสารแก่ จป. เช่น เอกสาร หนังสือ และงานวิจัยเกี่ยวกับความปลอดภัย